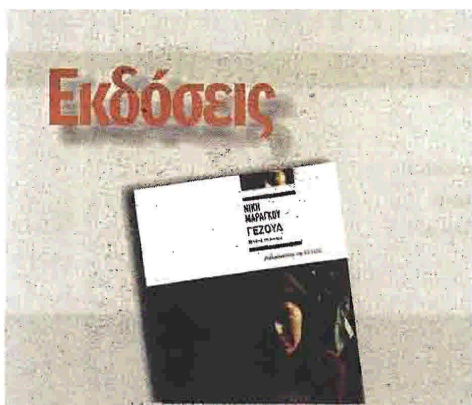

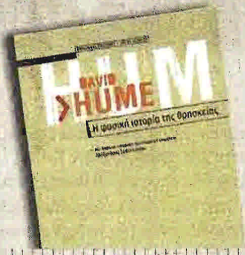
ΒΙΒΛΙΟ

ΝΙΚΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥ
«Γεζούλ»

Εστία, σελ. 208

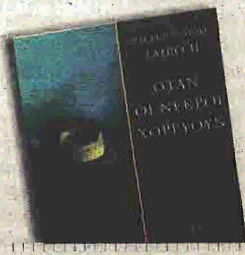
Ένα σύγχρονο βιβλίο καμωμένο με παλιά υλικά, σαν ένα κέντημα με φθαρμένες κλωστές. Μια συνειρμική γραφή που ταξιδεύει τον αναγνώστη στην Αθήνα του 19ου αιώνα, στην Αίγινα, την Κέρκυρα, το Μεσολόγγι, την Κωνσταντινούπολη, αλλά και την Αρμόκωστο του Μεσοπολέμου, και στο σήμερα των Bodyshop και των Starbucks. Ιστορικές λεπτομέρειες φωτίζουν ξαφνικά μια ολόκληρη εποχή και έτσι γίνεται το μυθιστόρημα αυτό και ένας οδηγός της Αθήνας και συγχρόνως μια σπουδή για το πώς γράφεται ένα μυθιστόρημα, καθώς η συγγραφέας ανοίγει στον αναγνώστη τα χαρτιά της.

ΝΤΕΪΒΙΝΤ ΧΙΟΥΜ
«Η φυσική ιστορία της θρησκείας»

Σαββάλας, σελ. 170

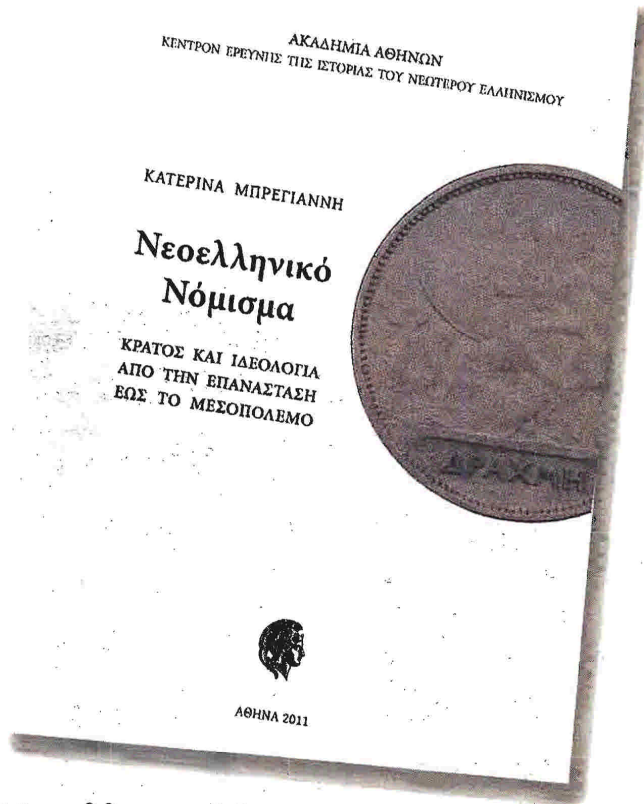
Είναι η πρώτη από τις «τέσσερις διατριβές» που εξέδωσε ο Ντέιβιντ Χιουμ το 1757. Ένα έργο κλασικό, που με τρόπο εμπειρικό αναλύει την ιστορική εξέλιξη του θρησκευτικού φαινομένου από τις πολυθεϊστικές θρησκείες προς το μονοθεϊσμό. Με την παρέμβαση του αυτή, ο μεγάλος Σκωτσέζος φιλόσοφος επιχειρεί μία σε βάθος ανάλυση των αιτιών αυτής της διαδικασίας, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζει κριτικά και τις συνέπειές τους για τη συγχρόνια.

ΡΑΚΟ ΙΓΝΑΣΙΟ ΤΑΙΒΟ ΙΙ
«Όταν οι νεκροί χορεύουν»

Αγνα, σελ. 121

Δάσκαλοι απεργοί από το νότο και τις περιοχές των Τσιάπας έρχονται στο κέντρο της Πόλης του Μεξικού. Οι αρχές έχουν συλλάβει και φυλακίσει τον ηγέτη τους Μεδάρδο Ριβέρα για το «φόνος» ενός επαρχιακού άρχοντα. Παραποιών και εξαφανίζουν συνειδητά τις μαρτυρίες και τα στοιχεία που αποδεικνύουν την αθωότητα του κατηγορουμένου. Και μια δραστήρια ακτιβίστρια νέα δικηγόρος, η Μαριέλα Καλντερόν Γκαλβάν, προσλαμβάνει τον ιδιότυπο ντετέκτιβ Εκτορ Μπελασκοράν Σάου, ο οποίος ξεκινάει την αναζήτηση «νεκρών».

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΜΠΡΕΓΙΑΝΝΗ
Νεοελληνικό Νόμισμα

ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ
ΕΩΣ ΤΟ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟ

ΑΘΗΝΑ 2011

Νεοελληνικό Νόμισμα

Οικονομική και πολιτική ανασκόπηση

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η ανάλυση ζητημάτων οικονομικής πολιτικής του Ελληνικού Κράτους ιδιωμένων μέσα από το ευρωπαϊκό τους πλαίσιο, τα καθαρά νομισματικά γεγονότα (δηλαδή, το ιστορικό των κοπών) και οι νομισματικές αναπαραστάσεις ως ιδεολογικές αποτυπώσεις, από το 1828 περίπου έως το 1940. Αναδεικνύονται, επομένως, οι σχέσεις μεταξύ πολιτικών δομών, οικονομικών μηχανισμών και ιδεολογίας μέσα από εννοιολογικούς άξονες που απασχολούν τόσο την οικονομική όσο και την πολιτική ιστορία. Αναλύονται, επίσης, πλευρές της πολιτισμικής ιστορίας, ως συνιστώσες της νεοελληνικής κοινωνίας.

Το βιβλίο στηρίχθηκε σε ευρύ φάσμα οικονομικών και τραπεζικών αρχείων, ελληνικών, γαλλικών και δευτερευόντως βρετανικών. Σημαντική πηγή για τη μελέτη της ελληνικής οικονομίας αποτέλεσαν οι κοινοβουλευτικές συζητήσεις της περιόδου, η νομοθεσία, και κυρίως τα κείμενα των διεθνών δανειακών και νομισματικών συμβάσεων του Ελληνικού Κράτους. Πηγές, επίσης, αποτέλεσαν ιδιωτικά αρχεία, μαρτυρίες και απομνημονεύματα προσωπικοτήτων, ώστε να σταθμιστεί και ο ιστορικός ρόλος των πολιτικών υποκειμένων. Ειδικότερα, από τη θεματογραφία του βιβλίου ενδεικτικά αναφέρονται η νομισματική και δημοσιονομική πολιτική της καποδιστριακής

“ Το βιβλίο στηρίχθηκε σε ευρύ φάσμα οικονομικών και τραπεζικών αρχείων, ελληνικών, γαλλικών και δευτερευόντως βρετανικών ”

και της οθωνικής περιόδου, οι προσπάθειες εκσυγχρονισμού κατά την περίοδο της Βασιλείας του Γεωργίου Α', στις οποίες εντάσσεται και η συμμετοχή της Ελλάδας στη Λατινική Νομισματική Ένωση, η νομισματική κρίση στα τέλη του 19ου αιώνα ως συνέπεια της ευρωπαϊκής νομισματικής αποσταθεροποίησης. Έτσι, ως οικονομικά - με την ευρεία έννοια - γεγονότα εξετάζονται η πτώχευση του 1893 και η επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου το 1898, όπως και οι προσπάθειες νομισματικής σταθεροποίησης στις αρχές του 20ού αιώνα. Ειδική αναφορά γίνεται στη μεσοπολεμική περίοδο, καθώς η νομισματική και η τραπεζική μεταρρύθμιση αποτελούν σημαντικούς πυλώνες της πολιτικής του Ελευθερίου Βενιζέλου, ενώ η διεθνής οικονομική κρίση του 1929 και οι συνθήκες ύφεσης που αυτή δημιουργεί οδηγούν σε εντεινόμενο κρατικό προστατευτισμό.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ

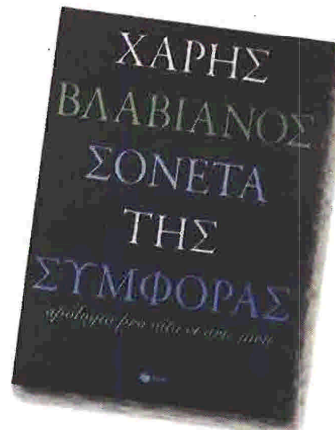
Η υλική αποτύπωση του ιστορικού περιγράμματος είναι το νόμισμα, ως συμπύκνωση οικονομικών, πολιτικών και ιδεολογικών παραμέτρων. Η ανάλυση πλαισιώνεται, επομένως, από την αφήγηση των καθαρά νομισματικών γεγονότων κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου. Η ελληνική νομισματική πολιτική και η νομισματική ιστορία εξετάζονται μέσα από την ευρύτερη ευρωπαϊκή ατμόσφαιρα, αυτήν του οικονομικού φιλελευθερισμού που με διαφοροποιήσεις επικρατεί έως τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η συναγόμενη υιοθέτηση του διμεταλλικού νομισματικού κανόνα και του κανόνα χρυσού, η διεύρυνση των ευρωπαϊκών αγορών και η μεγέθυνση του χρηματοπιστωτικού τομέα διαθλώνται στην ελληνική περίπτωση. Η διεθνής μεσοπολεμική κρίση και οι αποτυχημένες προσπάθειες για επαναφορά του χρυσού κανόνα ανέκοψαν τον ελληνικό νομισματικό και οικονομικό εκσυγχρονισμό, ενώ οι γενικευμένες πλέον στην Ευρώπη προστατευτικές πολιτικές υιοθετήθηκαν από την Α' Ελληνική Δημοκρατία.

ΧΑΡΗΣ ΒΛΑΒΙΑΝΟΣ

«Σονέτα της συμφοράς»

► Τα «Σονέτα» συνοψίζουν όλους τους βασικούς σταθμούς της ποιητικής πορείας που έχει διαγράψει μέχρι τώρα ο Χάρης Βλαβιανός

Τα «Σονέτα της συμφοράς» (εκδ. Πατάκη) συνοψίζουν όλους τους βασικούς σταθμούς της ποιητικής πορείας που έχει διαγράψει μέχρι τώρα ο Χάρης Βλαβιανός, ενώ την ίδια ώρα επιφέρουν μία καιρία τομή στο έργο του, το οποίο εμφανίζεται με μια ριζικά αναπλασμένη μορφή. Παίζοντας με την παράδοση του σονέτου, όπως έχει κατοχυρωθεί στην

ευρωπαϊκή ποίηση, ο Βλαβιανός συναιρεί το παρελθόν με τη νεωτερικότητα σ' ένα μεταμοντέρνο ιδίωμα, το οποίο καταργεί τις διαχωριστικές γραμμές ανάμεσα στο υψηλό και το χαμηλό, στην κωμωδία και το δράμα.

Με μια περσόνα η οποία μετατρέπεται αυτοβιογραφικό στοιχείο σε ολοζώντανη περιπέτεια της τέχνης του, ο ποιητής υιοθετεί ένα ύφος γεμάτο υποβλητικούς αψιφθισμούς. Καταφεύγοντας άλλοτε στη λεπτή ειρωνεία και άλλοτε στον αιχμηρό σαρκασμό και αυτοσαρκασμό, ο Βλαβιανός δείχνει πως η ασέβεια μπορεί να αποτελέσει τη βασική οδό για την ανάνεωση της ποιητικής ευαισθησίας.

Γκράχαμ Γκριν

Επίδειξη δεξιοτεχνίας στη... δημιουργία θρίλερ

► Τρομακτικά ηθικά διλήμματα με σκηνικό τη μισοκατεστραμμένη Βιέννη του 1948, η οποία μαστιζόταν από τη διαφθορά, το λαθρεμπόριο, την κοινωνική και ηθική κατάπτωση

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΪΛΑΚΗ

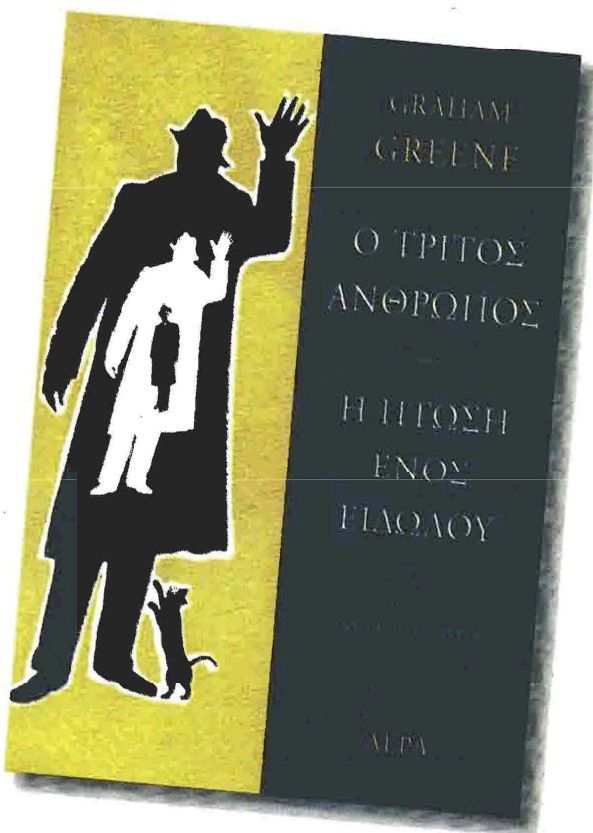
Ηξερε καλύτερα από τους περισσότερους μυθιστοριογράφους της εποχής του πώς να χτίζει ένα θρίλερ, να ξετυλίγει το μυστήριο και να εντείνει την αγωνία, να δημιουργεί μία διαβρωτική αίσθηση τρόμου, ικανή να διαπερνά τον αναγνώστη μέχρι την τελευταία σελίδα. Μάλιστα, στις αφηγήσεις του δεν δίσταζε να χρησιμοποιεί μοτίβα και τεχνικές από τη λαϊκή λογοτεχνία και τα συνήθη περιπετειώδη μυθιστορήματα. Κάτω, όμως, από την επιφανειακή τους ευκολία, τα μυθιστορήματα του Γκράχαμ Γκριν (1904-1991) είναι έργα προσεκτικά επεξεργασμένα, με την κάθε γραμμική -συνήθως- αφήγηση να παίρνει τη μορφή ενός λαβυρίνθου, όπως ακριβώς εκείνες οι εικόνες που υπήρχαν στα παλιά περιοδικά και που σε καλούσαν να σχεδιάσεις με μολύβι μια δαιδαλώδη διαδρομή που να οδηγεί στο κέντρο.

ΤΕΧΝΙΚΗ

Σε κάθε περίπτωση, η «τεχνική της άποψης» την οποία χρησιμοποιούσε ο Άγγλος συγγραφέας -επηρεασμένος από τον Χένρι Τζέιμς και τον Τζόζεφ Κόνραντ- ήταν ένας τρόπος να περιγράψει ένα πρόσωπο μέσα από ό,τι το περιβάλλει: έναν διάκοσμο, μια κατοικία, έναν συνομιλητή και φυσικά τις κινήσεις και τις πράξεις. Αυτήν την τεχνική, ο Γκριν την ελέγχει απόλυτα σε όλα του σχεδόν τα μυθιστορήματα -κυρίως εκείνα που αποδίδουν ένα πεπρωμένο μοναδικό και αναπόδραστο, όπου το θέατρο δράσης μοιάζει να καθορίζει την εξέλιξη των πρωταγωνιστών της υπόθεσης. Και βέβαια, οι ιστορίες του -κατά κανόνα- είναι θρίλερ, ένας απολογισμός για ειδική εγκλήματα και νοσηρές ίντριγκες, μία σειρά κατασκοπικών και μυστηριωδών κινήσεων και ακόμη, κυνηγητά και αποδράσεις, φόντοι και βίαιοι θάνατοι. Υπάρχουν φορές, όμως, που η διάθεση του Γκριν βρίσκει καταφύγιο στη φάρσα - όπως στο κλασικό, πια, «Ο άνθρωπός μας στην Αβάνα» όπου το μελόδραμα και η κωμωδία γίνονται ένα. Ο χώρος και ο χρόνος του μυθιστορήματος είναι η Κούβα, πριν από την κατάληψη της εξουσίας από το Φιντέλ Κάστρο, με τον ψυχρό πόλεμο να μαί-

Τρεις παράμετροι μιας οριακής εξίσωσης: η φιλία, η προδοσία και ο έρωτας

νηται ανηλεής. Εκεί, ένας Βρετανός μικροέμπορος ηλεκτρικών ειδών, στρατολογείται από τις Βρετανικές Μυστικές Υπηρεσίες, για να παρέχει πληροφορίες για τη χώρα που τον φιλοξενεί.

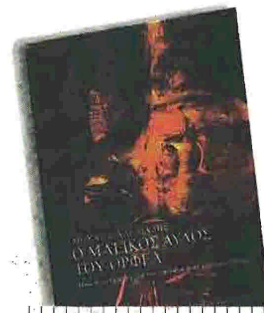
Εξαιτίας της απουσίας πραγματικών χρησίμων πληροφοριών και για να διατηρήσει το παχύλο του εισόδημα, ο μαθητευόμενος κατάσκοπος θα επινοήσει ένα ολόκληρο δίκτυο πρακτόρων και μία πληθώρα ψευδών πληροφοριών. Ωπου, τα πράγματα περιπλέκονται επικίνδυνα. Σταδιακά, πάντως, τα ηθικά διλήμματα θα κατακλύσουν τα έργα του χαρακτηριστικού συγγραφέα, με τους χαρακτήρες του να πασχίζουν να βρουν μία διέξοδο μέσα σε ένα σφικτό και εσκαμμένο κλειστοφοβικό χώρο δράσης - όπως συμβαίνει με το φημισμένο μυθιστορήμα του «Ο ήσυχος Αμερικανός»: Ο Βρετανός δημοσιογράφος Φόουλερ ζει στη Σαϊγκόν, έχει μια όμορφη Βιετναμέζα ερωμένη, περιφέρει τον ευρωπαϊκό σκεπτικισμό του και αφουγκράζεται τη βουή της πόλης. Και τότε εμφανίζεται ένας νεαρός, ευγενικός, ιδεαλιστής και ηθικολόγος Αμερικανός, ο Πάιλ, πράκτορας των αμερικανικών μυστικών υπηρεσιών.

Αν και συνδέεται φιλικά με τον Φόουλερ, του αποσπά την ερωμένη, την οποία σκοπεύει να παντρευτεί για να τη σώσει από την παρακμή. Αλλά αυτός ο καλός, ο ήσυχος Αμερικανός δεν διστάζει να οργανώσει μια τρομοκρατική βομβιστική επίθεση στην καρδιά της Σαϊγκόν με πολλά θύματα, ανάμεσά τους και παιδιά. Είναι η στιγμή που ο Φόουλερ αποφασίζει να εγκαταλείψει την επιθυμητή ουδετερότητά του και να έρθει σε συνεννόηση με τους αντάρτες. Κεντρικό θέμα για τον Γκριν γίνεται -στο εξής- μία κάθε άλλο παρά βολική διαπίστωση: ότι κάποτε η ίδια η ζωή μας αναγκάζει

να πάρουμε θέση και να αντιμετωπίσουμε -με οποιοδήποτε κόστος- τις αναπόφευκτες συνέπειες του κακού, της ανευθυνότητας, της αδικίας, της ατιμίας. Όπως γίνεται και στο περίφημο μυθιστορήμα του «Ο τρίτος άνθρωπος» (εκδ. «Άγρα») - ίσως το πιο σκοτεινό δημιούργημα του Γκράχαμ Γκριν.

ΕΡΕΥΝΑ

Η υπόθεση μοιάζει σχετικά απλή: ο Ρόλο Μάρτιν, Αμερικανός συγγραφέας φτηνών μυθιστορημάτων, κανονίζει να συναντήσει στη Βιέννη τον Χάρι Λάιμ, έναν παιδικό του φίλο. Όταν, ωστόσο, καταφτάνει στην πόλη, πληροφορείται ότι ο τελευταίος είναι νεκρός. Ο Μάρτιν δεν πιστεύει την επίσημη εκδοχή, σύμφωνα με την οποία υπήρξε θύμα τροχαίου δυστυχήματος, και αποφασίζει να ερευνήσει αυτή την ιστορία. Αρχίζει, λοιπόν, να συναντά φίλους, γείτονες και την ερωμένη του φίλου του, ώσπου ένας από αυτούς θα τον πληροφορήσει ότι εκείνοι που μετέφεραν το πτώμα του Λάιμ από το χώρο του δυστυχήματος δεν ήταν μόνο δύο -όπως πίστευε η αστυνομία- αλλά τρεις. Επειτα από αυτό ο Μάρτιν αναζητά αυτόν τον «τρίτο άνθρωπο», για να αντιμετωπίσει τρομακτικά ηθικά διλήμματα με σκηνικό τη μισοκατεστραμμένη Βιέννη του 1948, η οποία μαστιζόταν από τη διαφθορά, το λαθρεμπόριο, την κοινωνική και ηθική κατάπτωση. Και είναι μέσα σε αυτή την ατμόσφαιρα που αναδύονται τρεις παράμετροι μιας οριακής εξίσωσης: η φιλία, η προδοσία και ο έρωτας. Όσο για την άλλη ιστορία που συμπληρώνει την παρούσα έκδοση, είναι η «Πτώση ενός ειδώλου»: μία δεξιοτεχνική νοβέλα η οποία πραγματεύεται μια ιστορία βίας - μέσα, όμως, από τα μάτια ενός μικρού παιδιού...

ΜΗΝΑΣ Ι. ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ

«Ο μαγικός αυλός του Ορφέα»

Παπαζήση, σελ. 414

Δέκα μελετήματα για την όπερα και το μουσικό θέατρο: Από τα θεωρητικά της όπερας και τη συζήτηση για τους λυρικούς πρωταγωνιστές, στα ιστορικά, με τη μεταρρύθμιση της όπερας από τον Γκλουκ κατά τον 18ο αιώνα και από εκεί στις όπερες και τα μουσικοθεατρικά έργα του Μότσαρτ. Στη συνέχεια, τα ιστορικά και θεωρητικά χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής οπερέτας, και παρακάτω, η ανανέωση της όπερας στη Γερμανία κατά το μεσοπόλεμο.

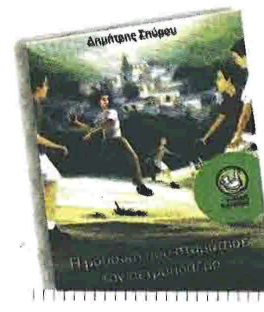

ΛΙΝΤΕ ΖΑΛΜΠΕΡ

«Φρίντα Κάλο, η ζωή μιας αδάμαστης γυναίκας»

Μελάνι, σελ. 168

Άλλοι την χαρακτήρισαν «αγία της γυναικείας τέχνης». Άλλοι γνωρίζουν κυρίως τη θεαλωδή ερωτική της ζωή, το πάθος της για τον έρωτα της ζωής της, το Μεξικανό ζωγράφο Ντιέγο Ριβέρα, τον οποίο παντρεύτηκε δύο φορές, αλλά και τους πολλούς εραστές της, άντρες και γυναίκες, ανάμεσα στους οποίους και ο εξόριστος τότε στο Μεξικό Λέον Τρότσκι. Κυρίως, όμως, η Φρίντα Κάλο είναι μία από τις σπουδαιότερες ζωγράφους του εικοστού αιώνα, η πρώτη ίσως που τόλμησε να παραβιάσει ανδρικούς κανόνες.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

«Η μουσική που σταμάτησε τον πετροπόλεμο»

Πατάκη, σελ. 245

Σ' ένα ορεινό χωριό της κεντρικής Πελοποννήσου τη δεκαετία του '60 εκτυλίσσονται ιδιότυπες, σκληρές και πολλές φορές ανελέητες μάχες με πρωταγωνιστές τα αγόρια του χωριού. Ο πετροπόλεμος, άγνωστος στους σημερινούς εφήβους, δεν ήταν απλά ένα παιχνίδι. Ήταν άσκηση επιβίωσης, προϋπέθετε σχέδιο, στρατηγική, γνώση της ψυχολογίας του αντιπάλου. Ταυτόχρονα είχε τους κανόνες και το τελετουργικό του, που τρούσαν με ευλάβεια.

Νέες Εκδόσεις